

ILO-KOMMITTÉN

13/03

Yttrande
Dnr 13/2003

2003-09-08

Näringsdepartementet

Arbetstagarinflytande i europabolag

ILO-kommittén har genom remiss 2002-07-01 (N2003/4770/ARM) anmodats yttra sig över betänkandet (SOU 2003:64) Arbetstagarinflytande i europabolag. I betänkandet föreslås en ny lag om arbetstagarinflytande i europabolag för att i Sverige införa bestämmelserna i EG:s direktiv 2001/86/EG om komplettering av stadgan för europabolag vad gäller arbetstagarinflytande.

ILO-kommittén har följande synpunkter.

ILO-konventionen (nr 135) om arbetstagarrepresentanters skydd inom företaget och åtgärder för att underlätta deras verksamhet har ratificerats av Sverige. Enligt artikel 1 i konventionen skall arbetstagarnas representanter åtnjuta effektivt skydd mot alla åtgärder som kan skada dem, inbegripet avskedande, på grund av deras ställning eller verksamhet som arbetstagarrepresentant. Enligt artikel 2 skall arbetstagarnas representanter åtnjuta sådana lättnader som är ägnade att snabbt och effektivt sätta dem i stånd att fullgöra sina uppgifter. I den kompletterande rekommendationen (nr 143) upprepas huvudpunkterna i konventionen och ges dessutom mera detaljerade anvisningar. Vid sidan av denna konvention och rekommendation finns rekommendationerna (nr 94) angående samråd och samverkan mellan arbetsgivare och arbetare på företagsplanet och (nr 129) om information och samråd inom företaget som innehåller riktlinjer för samråd och samverkan inom företag. Rekommendationerna är dock inte, till skillnad från konventionen, bindande.

I det remitterade betänkandet anförs (s. 148) att reglerna om föreningsrätt i medbestämmandelagen (1976:580) blir tillämpliga på dem som verkar som arbetstagarrepresentanter enligt den nya lagen eftersom de utses av fackliga organisationer. Vidare, anför utredaren, finns ett skydd mot uppsägning på grund av verksamheten som arbetstagarrepresentant i lagen (1982:80) om anställningsskydd genom reglerna om saklig grund för uppsägning och laglig grund för avskedande. Som ett komplement föreslås i 57 § i den nya lagen om arbetstagarinflytande i europabolag att vissa bestämmelser i lagen (1974:358) om facklig förtroendemans ställning på arbetsplatsen (förtroendemannalagen) skall gälla på motsvarande sätt för arbetstagarrepresentanter som vanligtvis utför sitt arbete i Sverige och som utför uppgifter enligt den nya lagen. Det gäller bl.a. regler om att en arbetsgivare inte får hindra en facklig förtroendeman från att fullgöra sitt uppdrag, att facklig förtroendeman inte med anledning av sitt uppdrag får ges försämrade arbetsförhållanden eller anställningsvillkor och att facklig förtroendeman har rätt till den ledighet som erfordras. Enligt utredaren skall dessa regler tillämpas även för det fall arbetstagarrepresentantens uppdrag utförs i ett annat bolag än det han är anställd i. Med denna hänvisning till förtroendemannalagen gör ILO-kommittén bedömningen att Sverige även fortsättningsvis kommer att uppfylla kraven på skydd för arbetstagarrepresentanter i konventionen nr 135.

I handläggningen av detta ärende har deltagit undertecknad ordförande, ledamöterna Lilja Hansson, Delang, Rudeberg, Emriksdotter, Edström, Jonsson och Bengtsson. Närvarande har varit ersättarna Westberg och Thapper, experten Gotare och, adjungerade, Ingemar Sundquist, UD-GU, och Leif Remahl, Sjöfartsverket, samt sekreteraren Kerstin Wiklund och undertecknad sekreterare.

För ILO-kommittén

Jan Grönlund

Emma Boman Lindberg